

บทความวิชาการเกษตรเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

ฝ่ายวิทยุการเกษตร สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร. 02-5798511 โทรสาร 02-5793927

เรียบเรียงโดย นางสาวศิวาพร คงมีทรัพย์

รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร

เรื่อง ต้นแบบความสำเร็จ ‘แปลงใหญ่โคนม สหกรณ์โคนมโคกกอ’ จ.มหาสารคาม

สู่ความยั่งยืน ‘คนสารคาม ต็มนมโคสารคาม’

ออกอากาศ วันศุกร์ที่ 22 ธันวาคม 2566

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟังขอต้อนรับเข้าสู่รายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกร ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ในระบบ เอ.เอ็ม ความถี่ 1,386 กิโลเฮิร์ต เวลา 18.30 – 19.00 น. สำหรับรายการเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อเกษตรกรในวันนี้นำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว เรื่อง ต้นแบบความสำเร็จ ‘แปลงใหญ่โคนม สหกรณ์โคนมโคกกอ’ จ.มหาสารคาม สู่ความยั่งยืน ‘คนสารคาม ต็มนมโคสารคาม’ ขอเชิญติดตามรับฟังได้เลยค่ะ

ดร.นพดล ศรีพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 จังหวัดขอนแก่น (สศท.4) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยถึงการดำเนินงานของแปลงใหญ่โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมโคกกอ จำกัด ตำบลโคกกอ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ต้นแบบความสำเร็จการรวมกลุ่มของเกษตรกร มีการดำเนินงานและบริหารจัดการตามรูปแบบ BCG Model มีช่องทางการตลาดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์น้ำนม สู่ตลาดนมในท้องถิ่น (Local Milk) รวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่กับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และกลุ่มเกษตรกรในการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ โดยเมื่อช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมา กลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ สามารถคว้ารางวัลชนะเลิศ แปลงใหญ่ดีเด่นระดับประเทศ ปี 2566

แปลงใหญ่โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมโคกกอ จำกัด มีสมาชิกเกษตรกร 106 ราย จำนวน 95 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 693 ไร่ โคนมจำนวน 4,716 ตัว โดยมี นายณัฐวุฒิ ประทีปะวงษ์ เป็นประธานแปลงใหญ่ และนายสุวิทย์ บุตรโคตร เป็นผู้จัดการแปลงใหญ่ซึ่งกลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในปี 2560 ต่อมาในปี 2564 เข้าร่วมโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องผสมอาหาร เครื่องบรรจุนมพาสเจอร์ไรส์ และนำไปพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลภายในฟาร์ม ทั้งนี้ กลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ ผ่านการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ตามมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติที่ดี สำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ (GMP : Good Manufacturing Practice) , มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนม (GAP : Good Agricultural Practice) และมาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM : Good Farming Management)

จากการติดตามของ สศท.4 พบว่า เกษตรกรนิยมเลี้ยงโคนมสายพันธุ์โฮลส์เตนส์ไทร์ฟรีเซียน เป็นสายพันธุ์ที่โดดเด่นในอุตสาหกรรมโคนมทั่วโลก ให้ผลผลิตน้ำนมดิบเฉลี่ย 11 กิโลกรัม/ตัว/วัน โดยปัจจุบันมีโคที่สามารถให้นมได้ 1,575 ตัว

ทำให้ได้ผลผลิตน้ำนมดิบรวม 17 ตัน/วัน ระยะเวลารีดนม 2 ครั้ง/วัน ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ช่วงเดือนตุลาคม 2566 ณ จุดรวบรวม ราคาอยู่ที่ 20.80 บาท/กิโลกรัม ด้านกระบวนการผลิต หลังจากเกษตรกรรีดนมโคเสร็จแล้วจะนำน้ำนมดิบส่งจำหน่ายที่ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบทันที โดยกลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ มีศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ จำนวน 2 ศูนย์ที่ผ่านมาตรฐาน GMP คือ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ตำบลโคกก่อ อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ตำบลโนนราศี อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยศูนย์รวบรวมจะเก็บรักษาน้ำนมดิบ ในอุณหภูมิที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพก่อนส่งจำหน่าย และบางส่วนนำมาผ่านกระบวนการแปรรูป ซึ่งกลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ ได้ทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายน้ำนมดิบ (MOU) กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ทั้งนี้ กลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ ดำเนินงานโดยยึดหลักส่งเสริมให้ “คนสารคาม ตีมนมโคสารคาม” เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเงินทุนหมุนเวียนในท้องถิ่น ด้านสถานการณ์ตลาดกลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ จำหน่ายผลผลิตภายใต้แบรนด์ “นมโคโคกก่อ” ซึ่งผลผลิตน้ำนมดิบส่วนใหญ่ร้อยละ 50 จำหน่ายให้กับบริษัทดัชชีมิลล์ รongมาร้อยละ 30 แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรส์ (บรรจุถุง/แกลลอน) และไอศกรีมนมสดที่เหลือร้อยละ 20 จำหน่ายน้ำนมดิบให้กับผู้ประกอบการทั่วไป

ปัจจุบัน กลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ ได้ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดำเนินโครงการเพื่อวางแนวทางออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชัน “เซียนแดรี่ฟาร์ม” เพื่อให้เป็นแอปพลิเคชันที่ตอบโจทย์ ในการทำงานในฟาร์มโคนม สำหรับเก็บข้อมูลโคนม โดยสามารถดูปริมาณน้ำนมดิบได้แบบเรียลไทม์ ทำให้เกิดการพัฒนาระบบ การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายนมได้ นอกจากนี้ ยังร่วมกับกรมปศุสัตว์ บริษัทดัชชีมิลล์ และบริษัทเบทาโกร ดำเนินโครงการลดต้นทุนเพื่อสร้างเกษตรกรต้นแบบ มุ่งสู่ Smart farmer มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและยกระดับเกษตรกรให้ดีขึ้น โดยอาศัยการทำงานที่มีระบบการจัดการบนฐานข้อมูลที่มีความแม่นยำ ถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งมีสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่เข้าร่วม นำร่องจำนวน 3 ฟาร์ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฟาร์มของสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่

“กลุ่มแปลงใหญ่โคนมฯ ยังมีการดำเนินงานตามรูปแบบ BCG Model มีมาตรการจัดการของเสียในฟาร์ม เช่น น้ำเสีย ที่เกิดจากการรีดนมปล่อยลงใส่แปลงหญ้า การจำหน่ายมูลโคให้เกษตรกร และน้ำนมที่ไม่ผ่านคุณภาพจะนำไปทำเป็นฮอโรมอนนมสดสำหรับใช้บำรุงพืชทางใบ นอกจากนี้ ยังเป็นฐานเรียนรู้การหยุดเผาในพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดมหาสารคาม เพื่อช่วยฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมรอบชุมชน รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้การต่อยอดสู่ชุมชน ฝึกอาชีพ เพื่อลดอัตราการว่างงานของคนในชุมชน สร้างรายได้ เกิดความสมดุลและยั่งยืน โดยในปี 2567 วางเป้าหมายจะเพิ่มกำลังการผลิต น้ำนมดิบให้ได้ 14 - 15 กิโลกรัม/ตัว/วัน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของ สศท.4 ยังได้ร่วมหารือและประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาศักยภาพฟาร์มโคนมผ่านกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร (FTA) ของ สศก. ขณะนี้อยู่ระหว่างขอคำแนะนำ และปรึกษาโครงการร่วมกับหน่วยงานที่กำกับดูแล ซึ่ง สศท.4 จะได้ดำเนินการติดตามผลการหารือต่อไป หากท่านใดสนใจเข้าศึกษาดูงาน สามารถติดต่อได้ที่ นายณัฐวุฒิ ประทีปะวงนิช ประธานแปลงใหญ่ โทร 08 1871 6015 และนายสุวิทย์ บุตรโคตร ผู้จัดการแปลงใหญ่ โทร 08 5005 1803 แปลงใหญ่โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมโคกก่อ จำกัด ตำบลโคกก่อ อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม หรือติดตามข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ได้ที่ เพจ Facebook : สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมโคกก่อ จำกัด” ผู้อำนวยการ สศท.4 กล่าวทิ้งท้าย

ราคาที่เกี่ยวข้องซื้อขายได้ทั่วประเทศ

ข้าว

ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลินาปี เฉลี่ยตันละ 13,509 บาท สัปดาห์ก่อน 13,289 บาท

ข้าวเปลือกความชื้น 15% เฉลี่ยตันละ 10,250 บาท สัปดาห์ก่อน 10,080 บาท

ข้าวโพด

ข้าวโพดความชื้นไม่เกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.32 บาท สัปดาห์ก่อน 7.01 บาท

ข้าวโพดความชื้นเกิน 14.5 % สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 8.91 บาท สัปดาห์ก่อน 8.76 บาท

ถั่วเหลือง

ถั่วเหลืองชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 16.50 บาท สัปดาห์ก่อน 15.50 บาท

ถั่วลิสง

ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้ง สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 40.00 บาท สัปดาห์ก่อน 43.72 บาท

ถั่วลิสงทั้งเปลือกสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 32.21 บาท สัปดาห์ก่อน 31.83 บาท

ถั่วเขียว

ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่ชนิดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 22.94 บาท สัปดาห์ก่อน 23.93 บาท

ถั่วเขียวผิวเมล็ดเล็กคละ สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานราคา

ปาล์มน้ำมัน

ผลปาล์มทั้งทะลาย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 4.88 บาท สัปดาห์ก่อน 5.08 บาท

มันสำปะหลัง

หัวมันสำปะหลังสด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2.97 บาท สัปดาห์ก่อน 3.03 บาท

มันเส้น

มันเส้น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 7.34 บาท สัปดาห์ก่อน 7.56 บาท

ไหม

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 1 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 2,092 บาท สัปดาห์ก่อน 1,922 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 2 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 1,487 บาท สัปดาห์ก่อน 1,382 บาท

เส้นไหมพื้นเมืองเกรด 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 950 บาท สัปดาห์ก่อน 942 บาท

สับปะรด

สับปะรดโรงงาน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 10.73 บาท สัปดาห์ก่อน 10.71 บาท

สับปะรดบริโภค สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 12.74 บาท สัปดาห์ก่อน 14.50 บาท

ยางพารา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 1 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 2 สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ยางแผ่นดิบคุณภาพที่ 3 สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 49.18 บาท สัปดาห์ก่อน 19.35 บาท

ยางก้อนคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 23.03 บาท สัปดาห์ก่อน 23.48 บาท

เศษยางคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 21.48 บาท สัปดาห์ก่อน 21.87 บาท

น้ำยางสดคละ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 45.50 บาท สัปดาห์ก่อน 45.41 บาท

ราคาสินค้าปศุสัตว์

สุกร

สุกรน้ำหนัก 100 ก.ก.ขึ้นไป สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก.ละ 66.08 บาท สัปดาห์ก่อน 65.26 บาท

ไก่เนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 40.74 บาท สัปดาห์ก่อน 40.67 บาท

ไข่ไก่

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 376 บาท สัปดาห์ก่อน 379 บาท

ไข่เป็ด

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ยร้อยฟองละ 410 บาท สัปดาห์ก่อน 412 บาท

โคเนื้อ

ราคาเฉลี่ยทั่วประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 89.61 บาท สัปดาห์ก่อน 89.83 บาท

กระป๋อง

ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 67.08 บาท สัปดาห์ก่อน 66.58 บาท

ราคาสินค้าประมง

ปลาตุ๋นบึกก้อย สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 60.31 บาท สัปดาห์ก่อน 61.56 บาท

ปลาช่อน สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 80.20 บาท สัปดาห์ก่อน 80.03 บาท

กุ้งขาวแวนนาไม สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 127.06 บาท สัปดาห์ก่อน 124.51 บาท

ปลาทู สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 69.49 บาท สัปดาห์ก่อน 64.35 บาท

ปลาหมึกกระดอง สัปดาห์นี้ไม่มีราคา

ปลาเป็ด สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 7.07 บาท สัปดาห์ก่อน 7.06 บาท

ปลาป่น สัปดาห์นี้ราคาเฉลี่ย ก.ก. ละ 37.00 บาท สัปดาห์ก่อน 37.25 บาท

จากกันวันนี้ฝากประชาสัมพันธ์ข่าวสารของศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเปิดให้บริการข้อมูล/ข่าวสาร และรับเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งเป็นจุดรับบริการที่รวมงานบริการหลายประเภท จากหลายหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไว้ด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นรับบริการต่าง ๆ ได้ที่จุดรับเรื่องเพียงจุดเดียว โดยเราให้บริการข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลข่าวสาร ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลรายงานการสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน เป็นต้น โดยทุกท่านสามารถติดต่อได้หลายช่องทางที่

- Call Center 1170
- เว็บไซต์ [www.moac.go.th /builder/service/](http://www.moac.go.th/builder/service/)
- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884

ขอขอบคุณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 ขอนแก่น เรื่อง ต้นแบบความสำเร็จ ‘แปลงใหญ่โคนม สหกรณ์โคนมโคกก่อ’ จ.มหาสารคาม สู่ความยั่งยืน ‘คนสารคาม ตีมนมโคสารคาม’ และสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่รายงานให้เราได้ทราบกันในสัปดาห์นี้ด้วยค่ะ และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ที่กรุณาเป็นสื่อกลางให้เราได้พบกันทุกสัปดาห์

สำหรับวันนี้เวลาของเราได้หมดลงแล้ว หากคุณผู้ฟังท่านใดต้องการ ติดต่อสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร สามารถติดต่อได้ที่ ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ทางเบอร์โทรศัพท์ 02-561-2870 หรือติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวได้ที่เว็บไซต์ สศก. www.oae.go.th / Fanpage Facebook เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

และอีกหนึ่งช่องทาง เพื่อร่วมติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรผ่าน line@ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร โดยคุณผู้ฟังสามารถเพิ่มเราเป็นเพื่อนได้โดยค้นหา ID Line : @oaenews เพียงเท่านี้คุณผู้ฟังก็สามารถติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างทันสถานการณ์ สำหรับวันนี้เวลาของรายการหมดแล้ว พบกันใหม่สัปดาห์หน้า สวัสดีค่ะ